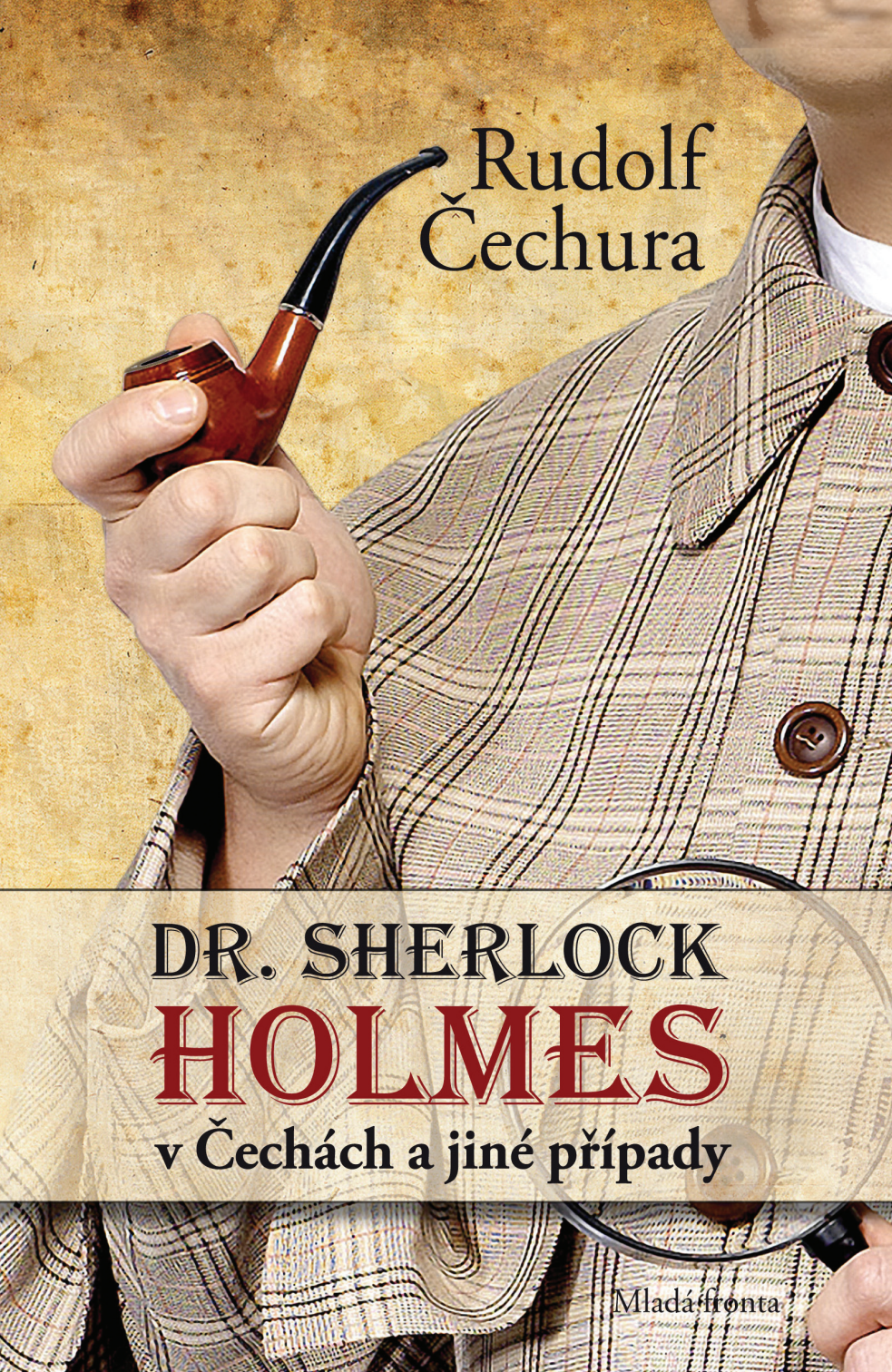

Rudolf
Čechura

DR. SHERLOCK
HOLMES
v Čechách a jiné případy

Mladá fronta

Rudolf Čechura

Dr. Sherlock Holmes v Čechách

MLADÁ FRONTA

Copyright © Rudolf Čechura, 2003, 2011

Jméno Sherlock Holmes je notoricky známé. Méně známo však je, že od jisté doby náleží před toto jméno právem i akademický titul. Jak se můžete přesvědčit v úředních záznamech, Coloradská státní univerzita udělila Mr. Sherlocku Holmesovi dne 5. února 1975 čestný doktorát. Poprvé v historii byl udělen vědecký titul literárnímu hrdinovi! Jinak ovšem na tom není nic nepřipadného a vědecká hodnost Sherlocku Holmesovi jistě po právu náleží!

Sherlock Holmes se vždycky lišil od policistů Scotland Yardu především rozumovým, vědeckým řešením všech případů. Byl prvním detektivem, který takto povznesl úroveň obyčejného rutinérského vyšetřování a položil vlastně základy detektivní vědy, z níž se později vyvinula kriminologie a příbuzné vědní obory. Avšak nejen to – Holmes sám byl zdatný v mnoha odvětvích vědy. Je například dobře známo, že znamenitě ovládal chemii a také praktickou mineralogii. Měl slušné odborné znalosti i v jiných vědních oborech – a to vše již v dobách, kdy se cele věnoval svému náročnému povolání konzultativního soukromého detektiva.

Avšak od roku 1903, kdy zanechal praxe, usadil se na venkově v Sussexu a věnuje se zejména chovu včel a své zahrádce, využívá samozřejmě volného času k dalšímu studiu i mnoha jiných vědeckých disciplín. U zvědavého, činorodého člověka je to zcela přirozené – bez ohledu na věk. Je tedy zřejmé, že dr. Holmes je dnes vědecky vyzbrojen ještě důkladněji než v dobách své největší slávy. Však také ujmeme-li se dnes ještě nějakého případu (a občas to činí), pak vždy jen případu takového, který má zřetelnou souvislost s některým vědním

oborem a v němž může uplatnit své široké a hluboké odborné vědomosti. Sherlock zkrátka svou odedávna proslulou náklonností k vědě nezapře ani ve vysokém věku.

Škoda jen, že dr. Watson není již fyzicky schopen plnit vyčerpávající úlohu Holmesova kronikáře a vše pečlivě zaznamenávat. Občas pouze vypráví o některých posledních Holmesových úspěších na schůzkách v Londýnské společnosti Sherlocka Holmese, již je čestným členem. S jeho laskavým tichým souhlasem dovolil jsem si pár oněch příběhů zaznamenat na důkaz toho, že Sherlock Holmes je stále živ a zdravý, jak hlásá slogan společnosti Externisté z Baker Street. O čemž koneckonců žádný obdivovatel Sherlocka Holmese nikdy nezapochyboval.

Rudolf Čechura

*Society of London
člen The Sherlock Holmes*

Případ se včelami

Tlustý seržant v uniformě policejního sboru hrabství Sussex vypadal zdálky jako pomatenec. Bláznivě mával kolem sebe rukama, poškubával hlavou hned na tu a hned na onu stranu, pitvořil se, prskal a vyražel jakési nepřilíš souvislé skřeky.

Zblízka však bylo v nich možno rozeznat přerývaně vyřazenou, přesto však vcelku srozumitelnou větu:

„Zpro-pad-eně, ins-pektore, v tommhle – aúú! – blázin-ci ma-mamáme vyš-ššš-šetřovat?“

Inspektor, stojící v bezpečnější vzdálenosti, řekl nazlobeně:

„To není blázinec, seržante, nýbrž včelín!“

„Rozkaz!“ řekl uctivě seržant, hned však paličatě dodal:

„Ale to je tedy pěkný blázinec, ten včelín!“

„Nikoliv,“ poučil ho milostivě jeho nadřízený. „Každý včelí úl je vysoce organizované vyspělé hmyzí společenství, sdružené arci na základě pouhých instinktů.“

„Oh, inspektore, vy víte vskutku všechno!“ pravil seržant obdivně.

„Ovšem. Proto mám hodnost inspektora.“

„A víte teda také, která z těch včel zavraždila lorda Beefeatera?“ zeptal se seržant, který se mezitím vydal na ústup a měl teď dost kuráže k pot'ouchlostem.

Inspektor se rozpačitě poškrábal za uchem (nejdřív se ovšem přesvědčil, zda mu tam nesedí včela): „To... ehm... ovšem... budeme muset přirozeně teprve vypátrat.“

„Oh! Jak krásně jste to řekl! Od vás se člověk skutečně

mnoho naučí!“

„Učte se, seržante, učte! Snad se někdy stanete rovněž inspektorem – až ovšem já odejdu do penze!“

Oba policisté se během té duchaplné rozmluvy co nejrychleji vzdalovali od nebezpečného místa, jehož zběžné prohlídce věnovali téměř tři minuty vzácného služebního času. Vrátili se raději do bezpečí své útulné úřadovny a zasedli k šálku čaje. Celkem na nich nebylo vidět, že před chvilí podstoupili tak nebezpečné ohledání terénu zamořeného včelami. Jenom seržant měl jedno ucho znatelně větší.

„Nedovedu si představit, jak budeme tento zapeklitý případ vyšetřovat,“ mudroval seržant. „Nejlepší by asi bylo považovat celou věc za prostou nehodu.“

„Ano – nejlepší by to bylo... Jenže když nám ta zpropadená ženská tak okatě naznačuje, že jde o rafinovanou vraždu, budeme muset něco podniknout.“

„Ale co, pane?!“

„Hm... well, řekl bych, že budeme muset prohlédnout postupně všechny včely a zjistit, které z nich chybí žihadlo, takže... která včela bude bez žihadla, ta byla patrně použita jako vražedný nástroj!“

„Ale jak! Jak?“

„Inu, patrně nějaká zvlášť cvičená včela nebo možná jakýsi nový technický vynález – včela řízená na dálku nebo tak něco.“

Seržant si pomyslel, že je to holý nesmysl, nahlas však řekl zdvořile:

„Oh – ale víte, kolik bychom museli prohlížet včel, pane?“

„Prý osmdesát,“ odtušil inspektor.

„Nikoliv osmdesát včel, nýbrž osmdesát včelstev má lord Beefeater, inspektore! V každém tom včelstvu je s dovolením mnoho set včel... to nestihneme ani do penze! A krom toho – já se včel, s odpuštěním, velice bojím.“

„Hm, abych řekl pravdu, seržante, já rovněž.“

Chvilí mlčky popíjeli čaj a uvažovali, až nakonec inspektor vyřkl rozumný návrh:

„Poslyšte, co kdybychom si zavolali na pomoc toho Sherlocka Holmese?“

„Toho starého pap... eh, gentlemana? Což on dosud žije?“

„Přirozeně. V každém čísle časopisu The Sherlock Holmes Journal si můžete přečíst slogan ‚Sherlock Holmes je stále živ a zdrav‘.“

„To patrně převzali od jistého básníka Nezvala, který v jedné své básni napsal ‚Sherlock Holmes Blahé paměti žije dodnes‘.“

Inspektor se zakabonil:

„Tak? No budiž... ale to vás moc nešlechtí, že se zabýváte poezií! Kdybyste se radši věnoval četbě služebních předpisů!“

Nicméně oba policisté se rychle shodli v tom, že požádat o kvalifikovanou pomoc Sherlocka Holmese bude to nejlepší, co mohou v tomto případě udělat. Ostatně z povídky „Jeho poslední poklona“ je přece známo, že Holmes žije právě v Sussexu a zabývá se na své malé farmě chovem včel! Inspektor si dokonce vzpomněl, že Holmes publikoval odborné dílo nazvané Praktická příručka o včelařství, s přihlédnutím

k oddělení matky.

„A sám se o tomto díle vyjádřil,“ zdvihl inspektor prst a obočí, „že je to jeho Opus magnum! Takže zajisté o včelách něco ví! Ano – pošleme pro něj!“

Na sestavení písemné prosby si dal inspektor velice záležet, takže seržant mohl dopis doručit až po obědě. Inspektor k tomu účelu objednal pro seržanta nájemnou drožku.

„Ovšemže pojedete drožkou!“ zdůraznil udivenému seržantovi. „Nelze přece ani při naší inteligenci předpokládat, že by si více než stoletý muž sedl na tandem vašeho motocyklu!“

Dopis byl sepsán vskutku dovedně. Sotva si psaní Holmes přečetl, potěšeně zamručel a se špatně skrývaným samolibým úsměvem prohlásil:

„Patrně víte, seržante, že už po mnoho let se nezabývám detektivní praxí, avšak váš nadřízený mě prosí o odbornou pomoc jako nejznamenitějšího znalce včel v hrabství Sussex! Takovou poctu nemohu prostě odmítnout! Vaší žádosti se vyhovuje.“

Uložil opatrně housle a šel se ustrojit.

Cestou se samozřejmě zastavili pro doktora Watsona, který tráví svůj zasloužený odpočinek v malém domku rovněž nedaleko Guilfordu. Jenom občas zajde k Holmesovi na přátelskou návštěvu a vzpomínají spolu na staré dobré časy, kdy je neobtěžoval zápach a hluk automobilů, telefonů a tranzistorů a kdy atomová bomba byl pojem nesmyslný a neznámý (zatímco dnes už je pouze nesmyslný).

Guilfordský inspektor přivítal slavného detektiva a jeho přítele milým úsměvem a srdečnými slovy a pronesl pár

zdvořilostních frází o Holmesově detektivním věhlasu. Především však dbal na to, aby neustále zdůrazňoval svůj zájem o Holmesovy odborné rady včelařské a aby se ani slůvkem nezmnínil o podivuhodném podezření té zpropadené ženské.

„Dnes časně ráno,“ přešel pak inspektor k věci, „právě při snídani byl usmrcen lord Beefeater jediným včelím bodnutím, Holmesi! Co tomu říkáte?“

„To je nesmysl,“ říkal tomu Holmes.

„Ano,“ souhlasil inspektor. „Ale ono se to stalo!“

„Jak víte, že jej usmrtilo právě včelí bodnutí?“

„Jeho lordstvo právě na zahradě snídalo, když přilétla včela, bodla je – tedy Jeho lordstvo – do nosu, a vzápětí nato začalo se Jeho lordstvo chovat velmi podivně a do půl hodiny zesnulo.“

„Vidělo to někdo? Eh – chci říci: Viděl to někdo?“

„Ovšem. Sluha Jenkins a ta zpropa... tedy kuchařka Winchesterová, řečená Vinčestrovka.“

„Hm. Zní to neuvěřitelně. Co měl lord k snídani?“

„Jako obvykle, pane,“ referoval seržant. „Čaj s medem, topinku s medem, vejce s medem.“

„A šunku s medem, ne?“

„Ne, to ne, pane.“

„Snědl všechno?“

„Nikoliv, ta včela přiletěla příliš brzy. Nedopřála mu ani dokončit snídani – což je jistě obzvlášť bestiální, že ano.“

„Co tomu říkáte, Watson, jako lékař?“ obrátil se Holmes na svého přítele.

Watson se zatahal za knírec: „Opravdu ho bodla pouze

jedna včela?“

„Jedna,“ potvrdil inspektor. „Máme to přesně spočítáno.“

„Pak je to skutečně nesmyslná domněnka. Víte, inspektore, k usmrčení člověka je obvykle zapotřebí několika set včelích žihadel! Pokud samozřejmě netrpí nějakou zvláštní přecitlivělostí vůči včelímu jedu, jenže to ovšem...“

„Jenže to ovšem,“ dokončil Holmes, „nepřichází přece u dlouholetého včelaře vůbec v úvahu!“

„Právě to jsem chtěl říci,“ potvrdil Watson.

„Co to vlastně je ten včelí jed, pánové?“ optal se inspektor.

„Podle Lautera a Griggse,“ poučil ho Watson, „jeví se včelí jed jako lehce aromatická tekutina chuti kyselé a hořké, vypařující se při třiceti stupních Celsia. Podle některých autorů působí v něm jedovatě soubor látek podobných saponinům a jeho součástí je i histamin. Z anorganických látek tu byla zjištěna kyselina solná, fosfor a vápník. Toxickou působnost neztrácí ani při zahřátí nad sto stupňů.“

„Nová zkoumání ovšem udávají,“ řekl Holmes, „že včelí jed je složitá látka bílkovinného charakteru, která má tři hlavní bílkovinné, biologicky účinné složky a čtyři až šest antigenních frakcí. Kromě histaminu je v jedu ještě hyaluronidasa, nejméně dva hemolytické principy a...“

„Dost, dost, pánové!“ zakvílel inspektor. „Probůh, moje hlava!“

Opravdu měl z těch učených řečí pocit, že mu hlava prudce bobtná, jako by do ní dostal nejméně sto včelích žihadel. Opatrně si ji vzal do dlaní a ještě jednou zaúpěl. Policejní

úředníci nebývají zvyklí podrobovat svou hlavu takovým návalům vědomostí.

„Dobrá. Ale snad vás bude ještě zajímat,“ neúprosně pokračoval Watson, „že jed působí například na synapse gangliové a nervosvalové, na myokard, příčně pruhované svalstvo i ústřední nervovou soustavu.“

„Dali jsme přirozeně lorda Beefeatra pitvat, ovšem...“ inspektor pokrčil rameny, aby naznačil výsledek.

„Ovšem nic se nenašlo, že,“ řekl Watson. „Přirozeně. Pitvevní nález nebývá po smrti z včelího jedu nikterak charakteristický. Při pitvě se obvykle najdou známky dušení.“

„Ale nic takového se rovněž nenašlo!“ řekl udiveně inspektor.

„Ne? Hm... to je pozoruhodné.“

„Ale není, Watson,“ namítl Holmes. „To je zcela logické! Ten člověk přece nemohl fakticky zemřít na včelí žihadlo! Sám jste to prve přiznal.“

„Ah ano... ovšem, nenašlo-li se při pitvě vůbec nic, pak nevím, jak bychom mohli...“

„Budeme prostě muset začínat odjinud. Inspektore, zavolejte sem laskavě toho Jenkinse.“

„Ano,“ řekl inspektor a hned předal rozkaz dál:

„Zavolejte sem toho Jenkinse, seržante!“

„Ano,“ řekl seržant, a nemaje už komu rozkaz předat, šel ho vykonat sám.

Po seržantově odchodu přistoupil inspektor k oknu, rozevřel ho dokořán a zhluboka se nadechl:

„Jak je tam dnes krásně!“

Holmes, dívaje se z okna přes inspektorova záda, mírně přikyvoval... Ale náhle vyskočil, jako by ho něco píchlo do zadku, vrhl se k oknu rychlostí na jeho věk naprosto neuvěřitelnou a prudce zabouchl okenní křídla inspektorovi před nosem.

„Proboha – co se vám stalo?“ polekal se inspektor a také Watson se zatvářil poděšeně: Co jen to s tím starouškem je?

„Neviděl jste?“ zeptal se Holmes, teď již opět ledově klidný. „Letěly tam dvě včely.“

Watson nechápavě kroutil hlavou.

„Proboha, Holmesi, odkdy vy se bojíte včel?“

„Já ne,“ usmál se Holmes, „ale měl jsem strach o inspektorův nos. Cožpak jste neviděli, jaké to byly včely?“

„Jaké, jaké... prostě dvě včely, no! Včela jako včela. Nebo snad vy máte své včely popsané?“

„Omyl, drahý Watson! Není včela jako včela! Na světě existuje asi dvacet tisíc různých druhů včel.“

„Oh... opravdu tolik?!“

„Ano. Pravda, jen tři z nich dávají chovatelům med. Jenže i včela medonosná a včela indická, mám-li už mluvit jen o těch dvou nejvýznamnějších, jsou rozrůzněny v mnoho zeměpisných ras. Ty dvě včely, které tu prolétly kolem okna, jsou vskutku hodné pozoru! Jedna z nich byla nade vši pochybnost obří včela z cejlonské džungle! Dosud nikdy nebyly tyto včely vyvezeny ze své vlasti – s výjimkou těch několika tisíc, se kterými se dělají pokusy v proslulém Včelařském ústavu Frankfurtské univerzity. Není to podivné?“

„To jistě! Kde se tu tedy vzala?“

„Také bych rád věděl!“

„A ta druhá včela?“

„Hlavně kvůli té jsem vám, inspektore, zabouchl okno před nosem! Byla to totiž velice útočná včela africká – *Apis mellifera adansonii*.“

„Propána – kde by se vzala africká včela ve Velké Británii? A skutečně je tak nebezpečná?“

„Na prvou otázku vám rovněž zatím neodpovím. Na druhou však odpovídám jednoznačně: Ano! Tyto včely mají jen v Brazílii na svědomí smrt nejméně sto padesáti lidí a nesčetných domácích zvířat – i velkých, jako je kůň a kráva!“

„Ehm...“ zamumlal nejistě inspektor, „říkáte v Brazílii? Domníval jsem se, že snad Brazílie je kdesi v Americe?“

„Klidně se to domnívejte dál, vaše domněnka je zcela správná.“

„Ale jak potom... proč včela africká, když...“

„V celém Novém světě, tedy i v Jižní Americe, včely medonosné původně vůbec nebyly,“ vysvětloval Holmes. „Dovezli je tam až Evropané. Zpočátku ovšem mírné včely z Evropy a teprve mnohem později, až v roce devatenáct set padesát šest, dovezli si Brazilci pětaticet včelích matek z Afriky. Mysleli to dobře, africké včely dávají totiž podstatně víc medu. Jenže těch pětaticet královen ulétlo z výzkumného ústavu a křížení potom pokračovalo tak divoce, že dnes jsou africké včely a jejich kříženci nebezpečím pro celou Ameriku.“

„To jsou opravdu tak nebezpečně jedovaté?“

„Ne ne – v tom to vůbec není! Nejsou o nic jedovatější než

včely evropské, ale jsou mimořádně popudlivé. Stačí, když je podrážděna jediná včela. Hned vydá poplašný signál...”

„Signál?!“

„Ne snad zvukový signál, ovšemže ne – chemický! Vylučuje látky zvané feromony, které vyvolávají v kolonii včel jakousi řetězovou útočnou reakci. Celé mračno včel potom vyrazí hromadně proti domnělému útočníkovi – a několik set žihadel samozřejmě dokáže zahubit každého, kdo se nespasí útekem.“

Holmesův poutavý výklad byl přerušen příchodem seržanta a Jenkinse.

Štíhlý kostnatý Jenkins připomínal postavou typického šlechtického lokaje, avšak měl ošlehanou a opálenou pokožku venkovana, který pobývá celé dny na čerstvém povětří. Na svých šestačtyřicet let vypadal již také poměrně staře.

Holmes mu podal svou štíhlou dlaň a řekl přívětivě:

„Jsem rád, že vás poznávám, milý Jenkinsi. Vy jste tedy sluhou zesnulého lorda Beefeatera?“

„Ó ne, pane!“ vášnivě protestoval Jenkins. „Já jsem jeho komorník a zároveň správce včelstev, pane!“

„Dobrá. Řekněte nám tedy, jak se ta nešťastná událost přihodila.“

„Ale vždyť už jsem to povídal tuhle inspektorovi, pane!“

„Nevadí, řekněte to ještě jednou nám.“

„Prosím,“ uvolil se komorník. „Jeho lordstvo právě snídalo...“

„Co snídalo?“ přerušil ho zase Holmes.

„Jako obvykle: čaj s medem, topinku s medem, vejce

s medem. Tedy Jeho lordstvo právě snídalo, když přilétla ta zlořečená včela a bodla Jeho lordstvo do nosu. Hned nato, jak už jsem řekl tady inspektorovi, začalo se Jeho lordstvo chovat poněkud podivně a...”

„*Jak podivně? Vysvětlete nám to přesněji!*“

„Hm... Jeho lordstvo, s odpuštěním, několikrát mocně řihlo!“

„Oh, jak nechutné!“ podotkl seržant.

„Leč – jak pozoruhodné!“ zdůraznil Watson. „Nezdá se vám, Holmesi?“

Holmes jen pokrčil rameny a obrátil se opět na Jenkinse:

„A co ještě, Jenkinsi?“

„To je vlastně všechno, pane.“

„Ano? Nuže dobrá, rozumím-li vám správně, nestačil lord svou snídani řádně dokončit?“

„Ne, pane, to bohužel nestačil. Je to jistě mrzuté zemřít bez snídane.“

„A kde jsou ty zbytky lordovy snídane?“

„Služebná je odnesla, pane.“

„A patrně vyhodila, že?“

„A patrně vyhodila, ano. Oh, pane Holmesi! Snad si nemyslíte, že pánovu smrt způsobilo... hm... něco jiného než ty nešťastné včely?“

„Ne, to si nemyslím,“ upokojil ho Holmes. „Nicméně – mohl byste mi říci, Jenkinsi, kdo asi tak nejvíc získá lordovým úmrtím?“

Jenkins se mírně ušklíbl: „Armáda spásy, pane. Jeho lordstvo nemá příbuzných. Podepisoval jsem pánovu závěť jako

jeden ze svědků, a tak vím, že veškerý svůj majetek odkázal Armádě spásy na zřízení domova pro vdovy po strážcích majáků.“

„Vskutku ušlechtilé! Ale na vás snad rovněž pamatoval alespoň nějakou maličkostí, ne?“

„Oh ano, já dostanu ty včely. Nevím, co si s nimi počnu. Bez domu a bez zahrady přirozeně nelze...“

„Patrně je prodáte.“

„Paterně.“

„Hm. A co ostatní služebnictvo? Snad i na ně pamatoval lord v závěti nějakou drobností, ne?“

Jenkins se zasmál: „Ostatní služebnictvo? To sestává pouze z Vinčestrovky, eh, chci říci z kuchařky Winchesterové, a služky Molly, která ovšem do domu pouze dochází. Pokud mě paměť neklame, Winchesterové odkázal pán částku dvě stě liber a služce tuším padesát.“

Holmes se zeptal ještě na pár maličkostí a pak Jenkinse propustil – ovšem s tím, aby byl přítomen v domě a byl neustále po ruce, kdyby snad od něj ještě něco potřebovali.

Všichni čtyři vyšetřovatelé se pak vydali volným procházkovým tempem na obhlídku zahrady a včelína, neboť Holmes trval na tom, aby je oba policisté doprovázeli.

Byla to opravdu nádherná zahrada, která přecházela pozvolna v pravý anglický park. Všude bylo plno vůně a květů – a samozřejmě také včel.

„Velkolepá zahrada!“ zvolal nadšeně Watson.

„Jenom ty hromské včely kdyby tu nebyly!“ brblal inspektor a opatrně uhýbal hlavou před bzučícími létavkami.

„Ale inspektore!“ zlobil se Holmes. „Včela je na tomto světě přinejmenším tak potřebná jako policejní úředník! Materiálně vzato, je vlastně včela mnohem užitečnější. Kolik jste říkal, že je tu těch včelstev?“

„Osmdesát.“

„Proboha – tamhle je dokonce včelín na kolečkách!“ podivil se Watson.

„Kočovný vůz pro čtrnáct včelstev, Watsone,“ zpřesnil Holmes. „Já sice na své farmě nic podobného nemám, ale z literatury byste měl vědět, že kočování je již dosti rozšířeným způsobem moderního včelařství.“

„To se jednoduše ten včelín odveze někam jinam? Kde je víc kyticěk?“

„Jednoduše rozhodně ne. Přemísťování včelstev je poměrně složitá a choulostivá záležitost. Avšak při značném zjednodušení problému lze připustit, že v zásadě máte pravdu: Kočovný vůz se přemísťuje dle potřeby tam, kde mají právě včely nejvydatnější pastvu.“

„A co tamhle ty dva malé vozíčky?“

„Totéž v menším provedení. Vždy pouze pro dvě včelstva.“

„Inu, to je ta moderní doba,“ postěžoval si Watson. „Každý se chce jen vozit! I ty včely...“

Jenkins, aniž ho kdo volal, se objevil náhle v dohledu.

„Jenkinsi,“ přivolal ho Holmes, „na to všechno zde stačil váš pán jen s vaší pomocí?“

„Ó ne, pane! Na to všechno jsem musel stačit *já* sám! Můj pán, dej mu pámbu věčnou slávu, se zabýval výhradně chovem matek. Podle vaší příručky, prosím.“

„Přirozeně,“ pokývl Holmes s největší samozřejmostí.

„Vše ostatní ponechával na starost mně,“ postěžoval si Jenkins. „Věřte mi, pane Holmesi, že pro jednoho člověka to je práce až až a že jsem kolikrát...“

„Děkuji, Jenkinsi, to nám prozatím stačí,“ přerušil komorníka Holmes. „Můžete si jít zatím po svém.“

Jenkins se s němou úklonou vzdálil. Sotva byl z dohledu, klesl Holmes na kolena a začal si zblízka a důkladně prohlížet gumové obruče obou malých kočovných vozů.

„Propána, co to děláte?“ zeptal se hloupě inspektor.

„Nevidíte? Prohlížím si kola.“

„Ale já nechápu...“

„To už je váš úděl, inspektore. Zatímco Watsonův úděl je předkládat naivní hypotézy. Nuže, Watstone?“

„Jste skvělý, Holmesi!“ řekl Watson. „Zřejmě zkoumáte, zda v obruči toho kočovného vozíku není utajeno zvlášť vycvičené nebezpečné africké včelstvo!“

„Výtečně, doktore! Nezklamal jste – opět jste řekl naprostý nesmysl, jak jest vám provždy souzeno. Inspektore, pojděte sem.“

Inspektor váhavě přistoupil.

„Ještě blíž,“ naléhal Holmes. „Tak. Poklekněte, prosím.“

„Ale to snad...“ děsil se inspektor té nedůstojnosti počínání.

„Poklekněte, pravím vám, a podívejte se zblízka a pozorně na tuto obruč. Co vidíte?“

„Hlínu...“ vyřkl inspektor nejistě.

„Pcha, hlínu! Především – je to půda písčitohlinitá, což

znamená, že obsahuje dvacet až třicet procent jílovitých částic. Ale za druhé a zejména – půda na tomto kole obsahuje, jak jistě vidíte, drobné částičky slídy! Co to znamená?“

Inspektor rozpačitě mlčel.

„No ovšem!“ zlobil se Holmes. „Policie si jako obvykle myslí, že vrchol moudrosti je obsažen ve služebních předpisech. Ne, inspektore! Ve vědě! Vy byste přece měl znát naprosto podrobně geologické a půdní poměry ve svém obvodě! Pak byste ovšem věděl, že takováto půda se vyskytuje zde jedině v okolí Manor Crossing.“ Obrátil se k Watsonovi a dodal: „A my se tam, příteli, neprodleně vypravíme.“

„Dovoluji si...“ začal blekotat inspektor, ale Holmes ho nenechal domluvit:

„Vy si klidně dovolte odejít, inspektore, a běžte si třeba na pivo. Nebyl byste nám stejně už nic platný. Až případ dořeším, dám vám vědět.“

Do Holmese nenadále vjela bujará činorodost, jak se mu to stává vždy, když je konečně na pravé stopě, a hleděl si teď již jen svého, jako si hledí stopy pravý psí stopař; o nic jiného, včetně inspektora, nejevili již zájem. Inspektor se s rozpačitou úklonou odporoučel a seržant ho poslušně následoval.

Holmes s Watsonem osaměli. Odmítli i drožku a vydali se k nepříteli vzdálenému Manor Crossingu pěšky. Nespěchali – dílem pro svůj pokročilý věk a dílem též proto, že cestou rozmlouvali o tomto podivuhodném případu.

„Co myslíte, že tam najdeme, Watsoně?“ vyptával se Holmes.

Doktor si nebyl příliš jist:

„Hm... myslel bych... ovšem netroufám si...“

„Jen si troufněte!“ pobízěl Holmes.

„Inu... když se ten Jenkins zmínil o tom, že jeho pán začal při snídani... ehm... s prominutím říhat...“

„Nu?!“

„Bude to asi jako obvykle hloupost, ale jen tak mě napadlo... říhání je totiž nejnapadnější příznak bezprostředně po požití jedu zvaného akonitin...“

„Výborně!“ zaradoval se Holmes. „Znamenitě! Tentokrát se, přáteli, zcela shodujeme v premisách! Já totiž soudím, že na onom místě najdeme právě Aconitum napellus Linné Delphinieae!“

„Takovou vysokou rostlinu s modrými květy, velmi podobnými přilbicím!“

„Správně. Však se také v jednom středoevropském jazyce nazývá prilbica modrá. Jinak...“

„Oměj!“ vybuchl poznáním osvědčený Watson.

„Oměj šalamounek. Ano. Pěstuje se pro ozdobu v mnoha zahrádkách.“

„A obsahuje ve všech svých částech značné množství akonitinu!“

„Ano. $C_{34}H_{47}NO_{11}$.“

„Ale, to ovšem znamená...“ Watson nedopověděl, neboť se právě před ním vyhoupl nad obzor modravý lán. Stačilo ještě sejít pár yardů z kopečka a byli na samém okraji pozemku.

„Vidíte?“ řekl Holmes. „Tady je oměje hned celé pole! Tušil jsem to!“